

Visszafogott gesztusok

Pálfalusi Attila *Cirkáló* című kiállítása

LÓSKA LAJOS

Mission Art Galéria – Bodó Galéria és Aukciósház, 2018. III. 6–24.

Pálfalusi Attila nevét és művészetét a tárlatlátogatók legtöbbje nem nagyon ismeri. Kivételt talán csak néhány, a 60-as évek avantgárdjával foglalkozó művészettörténész és az Iparterv-csoport gyűjtőköre képez. Az ipartervesekhez Konkoly Gyula barátsága révén jutott el a pályája elején lévő alkotó. Asszamlázsainak és objektjeinek reprodukcióit megtaláljuk a *Dokumentum 69–70* című kiadványban. 1998-ban bemutatták néhány művét a Szombathelyi Képtárban a *Magyar neoavantgárd első generációja* című tárlaton, 2000-ben és 2009-ben pedig a Miskolci Galériában volt önálló kiállítása. Ez utóbbihoz könyvkatalógus is készült Szombathy Bálint bevezetőjével.

Hogy neve és művészete kevesek által ismert, az elsősorban a közepén lyukas életpályájából adódik, ugyanis az 1968-as tiszaszederkényi Művelődési Ház-beli egyéni tárlatától és néhány csoportos szerepléstől eltekintve csak jó 30 esztendő elteltével lépett a közönség elé. Szombathy kicsit megengedően írja tehát esszéjében, hogy: „Pálfalusi az alkotást meghitt, önmagáért való cselekedetként értelmezte. Tevékenysége folyamatos volt, nem voltak kihagyásai, szünetei, de amit alkotott, azt kizárólag magának alkotta. Hogy képeinek száma nem ezres értékrenddel mérhető, csak azért van, mert sok képét átfestette.”

Művészete objektokkal, illetve lendületes, ecsettel festett képekkel indult (*Lendület I–II.*, 1969), alkalmazta továbbá a Jackson Pollockéhoz hasonló csorgatásos technikát (*Cím nélkül*, 1969), majd készített szövött struktúrákra emlékeztető kompozíciókat (*Kereszteződés*, 1969,



PÁLFALUSI ATTILA: *Mínium fekete csíkkal*, 1971, vászon, zománc, 119×158 cm
A Missionart Galéria jóvoltából

Idegvégződés, 1974). A 90-es évek második felétől újból folyamatosan dolgozik. Munkáin ismét feltűnnek a csorgatásos gesztusok (*Fázisugrás*, 1996, *Zöld sárgával*, 2004), illetve ezeknek különböző homogén (piros, fekete, kék) alapba ágyazott, kör formájú variánsai (*Szerelem-sorozat*, 2006–2007). Elmondhatjuk tehát, hogy a művész legfrissebb képein következetesen visszatér a 60-as évek végén, valamint a 70-es évek elején létrehozott motívumaihoz, azokat fejleszti és variálja tovább.

A Falk Miksa utcában megrendezett, korai munkákat szerepeltető tárlat éreztet valamit a korszak progresszív alkotóinak a hivatalos művészettel szembeni indulatos újat kereséséből, bár Pálfalusi irányított gesztusokkal készült, már-már minimalos képei – *Folyamat* (1969), *Színvonal* (1969), *Piros háló* (1969), *Kereszteződés* (1969) vagy a *Roló*-sorozat – inkább jó értelemben vetten artistikusak, mintsem provokatívak.